

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 41/07-23

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 20. marca 2007 predbežne prerokoval sťažnosť V. S., T. a T. S., G., vo veci namietaného porušenia ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako i práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Galanta v konaní vedenom pod sp. zn. SA - 8 C 120/2003 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť V. S. a T. S. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. apríla 2006 doručená sťažnosť V. S. a T. S. (ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietali porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a porušenie práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol k dohovoru“) postupom Okresného súdu Galanta (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. SA - 8 C 120/2003. Súčasťou ich sťažnosti bola žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

Z obsahu sťažnosti vyplynulo, že sťažovatelia podali 18. júla 2003 okresnému súdu návrh na „zrušenie“ kúpnej zmluvy. Vec bola vedená pod sp. zn. 10 C 83/03. Okresný súd postúpil 8. augusta 2003 vec Okresnému súdu Šaľa, ktorý návrh sťažovateľov uznesením č. k. 8 C 120/03-16 zo 17. decembra 2003 odmietol. Po podaní odvolania Krajský súd v Nitre uznesením č. k. 6 Co 15/2004-19 z 30. januára 2004 napadnuté rozhodnutie Okresného súdu Šaľa zo 17. decembra 2003 zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie. Po 1. januári 2005 [v súvislosti s prechodom výkonu súdnictva z bývalého Okresného súdu Šaľa na okresný súd - § 15 ods. 2 písm. h) zákona č. 371/2004 Z. z.] vo veci ďalej konal okresný súd pod sp. zn. SA - 8 C 120/2003.

Keďže konanie nebolo podľa sťažovateľov efektívne, podali 25. februára 2005 predsedovi okresného súdu sťažnosť na prietahy v konaní. Predseda okresného súdu v odpovedi uviedol, že sťažnosť nepovažuje za dôvodnú. Okresný súd vo veci rozhodol 27. júna 2005 tak, že žalobu sťažovateľov zamietol. Proti tomuto rozhodnutiu podali sťažovatelia odvolanie. Vec bola predložená Krajskému súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) na rozhodnutie o odvolaní.

Sťažovatelia sa obrátili na ústavný súd (sťažnosť bola podaná na poštovú prepravu 15. apríla 2006) namietajúc, že okresný súd svojím postupom v konaní porušil ich základné práva garantované označenými ustanoveniami ústavy, dohovoru a dodatkového protokolu k dohovoru, pretože v dôsledku ním zapríčinených zbytočných prietahov nebolo vo veci ani v čase podania ústavnej sťažnosti právoplatne rozhodnuté, čo u nich vyvolalo dlhodobý stav právnej neistoty a bránilo im v užívaní vlastného majetku. V závere sťažnosti navrhli, aby ústavný súd vydal nález, ktorým by vyslovil porušenie ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných súdnych prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy,

ako aj porušenie ich práva na spravodlivé prejednanie veci súdom v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a tiež porušenie práva na ochranu majetku zaručeného v čl. 1 dodatkového protokolu k dohovoru.

Sťažovatelia taktiež navrhli, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu postupovať v ďalšom priebehu konania vedeného pod sp. zn. SA - 8 C 120/2003 bez zbytočných prietáhov, aby priznal sťažovateľom primerané finančné zadosťučinenie v sume 300 000 Sk, ako aj náhradu trov konania pred ústavným súdom.

II.

1. Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb a právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jej prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia sťažnosti vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, sťažnosti, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné sťažnosti alebo sťažnosti podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj sťažnosti podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní

odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj sťažnosť, ktorá je zjavne neopodstatnená.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci proti ktorému sťažnosť smeruje (v tomto prípade okresného súdu) nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ako aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán (všeobecný súd) porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, II. ÚS 76/06).

V rámci prípravy na predbežné prerokovanie sťažnosti ústavný súd požiadal okresný súd, ako aj krajský súd o informáciu o stave odvolacieho konania vo veci okresného súdu sp. zn. SA - 8 C 120/2003. Z odpovede, ktorá bola ústavnému súdu poskytnutá, vyplýva, že krajský súd na pojednávaní uskutočnenom 7. novembra 2006 rozsudkom sp. zn. 11 Co 278/05 potvrdil v celom rozsahu odvolaním napadnutý prvostupňový rozsudok. Okresný súd následne (v prílohe listu sp. zn. Spr 1054/06 z 12. januára 2007) zaslal ústavnému súdu rovnopis označeného rozsudku odvolacieho súdu č. k. 11 Co 278/05-174 zo 7. novembra 2006.

Ústavný súd je podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný návrhom na začatie konania. Viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovateľ domáha. Ústavný súd teda môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv (čl. 2 ods. 2 ústavy). Konanie pred ústavným súdom je navyše ovládané princípom dispozitívnosti, ktorý vylučuje, aby ústavný súd zapájal do konania o sťažnosti iný všeobecný súd bez výslovného návrhu sťažovateľa.

Týmito pravidlami sa ústavný súd riadil aj pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľov. V danom prípade to znamenalo, že ústavný súd predbežne prerokoval

sťažnosť iba z hľadiska možného porušenia sťažovateľmi označených práv okresným súdom.

2. Z obsahu sťažnosti je zrejmé, že sťažovatelia namietajú v konaní pred ústavným súdom porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a porušenie práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a podľa čl. 1 dodatkového protokolu k dohovoru na základe toho, že okresný súd koná v napadnutom konaní so zbytočnými priet'ahmi, neefektívne a zároveň poukazujú aj na neprimeranú dĺžku predmetného konania vedeného pod sp. zn. SA - 8 C 120/2003.

Ústavný súd zistil, že v právnej veci sťažovateľov sp. zn. SA - 8 C 120/2003 rozhodol okresný súd rozsudkom z 27. júna 2005 tak, že ich žalobu zamietol. O odvolaní proti tomuto rozhodnutiu podanom sťažovateľmi rozhodol krajský súd rozsudkom č. k. 11 Co 278/05-174 zo 7. novembra 2006 tak, že ho potvrdil.

Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti spočívajúcej v namietanom porušení základných práv sťažovateľov zbytočnými priet'ahmi v konaní a prerokovaním ich vecí v neprimeranej dobe v danom prípade vyplýva z toho, že porušenie svojich práv uvedeným zásahom sťažovatelia namietajú v konaní pred všeobecným súdom, ktorý už meritórne rozhodol pred podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy a po začatí konania pred ústavným súdom bolo jeho rozhodnutie potvrdené rozhodnutím odvolacieho súdu (obdobne napr. IV. ÚS 248/04 - uznesenie o predbežnom prerokovaní sťažnosti, IV. ÚS 46/05, II. ÚS 298/06).

Vyhlásením prvostupňového rozsudku a jeho doručením (ako aj úkonmi, ktoré musel okresný súd vykonať v spojitosti s podaním odvolania podľa § 209 a § 210 Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom do 1. septembra 2005) okresný súd vykonal všetky zákonom predpokladané a dovolené úkony na odstránenie stavu právnej neistoty sťažovateľov. Ďalšie úkony alebo postupy už okresný súd nemohol vykonávať, a preto je možné posudzovať záležitosť so zreteľom na čl. 2 ods. 2 ústavy ako vec, v ktorej ústavná úloha okresného súdu pri odstraňovaní právnej neistoty sťažovateľov skončila rozhodnutím vo veci samej pred podaním sťažnosti ústavnému súdu, pričom označené rozhodnutie

okresného súdu je aj právoplatným rozhodnutím, keďže podľa zistenia ústavného súdu bolo 7. novembra 2006 rozsudkom krajského súdu potvrdené ako vecne správne (m. m. IV. ÚS 219/03, II. ÚS 1/05). Vo veci samej už okresný súd po doručení sťažnosti ústavnému súdu nemohol konať.

Ústavný súd v nadväznosti na uvedené podotýka, že proti porušovaniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sa sťažovatelia mohli brániť (do vynesenia rozsudku okresným súdom) podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

V čase podania sťažnosti sťažovateľmi ústavnému súdu, t. j. 15. apríla 2006, už okresný súd nemohol žiadnym ústavne relevantným spôsobom ovplyvniť priebeh konania, prípadne prietahy v ňom, a napokon ani postup krajského súdu. Tento stav viedol ústavný súd so zreteľom na podstatu a účel základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov k záveru, že sťažnosť podaná proti okresnému súdu je zjavne neopodstatnená.

Vo vzťahu k namietanému porušeniu práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu k dohovoru (podľa ktorého každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré stanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva), sťažovatelia argumentovali aj tým, že okresný súd v označenej veci „(...) *nekoná primerane svojím možnosťami a okolnosťami tohto prípadu a spôsobuje pretrvávanie protiprávneho stavu a veľké škody neumožnením užívania vlastného pozemku - záhrady. (...)*

Nečinnosťou Okresného súdu v Galante sme utrpeli finančnú ujmu. Ak by včas súd rozhodol mohli sme pokojne užívať svoj majetok a tak mať príjmy, ktoré by nastali umožnením obrábania záhrady“.

Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri Varipati proti Grécku z 26. októbra 1999 č. k. 38459/97, Versini proti Francúzsku z 10. júla 2001 č. k. 40096/98)

vyplýva, že majetkové dôsledky spôsobené neprimeranou dĺžkou konania nepredstavujú porušenie čl. 1 dodatkového protokolu k dohovoru, ale sú len následkom porušenia čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Sťažovatelia za zásah do svojich práv označili postup okresného súdu v označenom konaní, ktorý mal byť neefektívny a poznačený zbytočnými priet'ahmi. Ústavný súd preto z obsahu sťažnosti nezistil príčinnú súvislosť medzi namietaným právom podľa čl. 1 dodatkového protokolu k dohovoru a postupom okresného súdu. Aj v tejto časti preto kvalifikoval sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú.

Sťažovatelia namietali taktiež zbytočné priet'ahy „*v konaniach proti odporcovi Okresnému úradu v Š., odbor pozemkový, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva a v ďalších konaniach na Okresnom súde v Galante (...)*“, pričom z obsahu sťažnosti vyplýva, že malo ísť o konanie vedené Krajským súdom v Nitre pod sp. zn. 11 S 64/02 (konanie proti Okresnému úradu v Š. ako odporcovi) a o konania vedene okresným súdom pod sp. zn. 4 C 17/92 a sp. zn. 10 C 138/02. Po právoplatnom rozhodnutí v týchto konaniach sa sťažovatelia napokon 18. júla 2003 žalobou obrátili na okresný súd vo veci sp. zn. SA - 8 C 120/2003.

Ústavný súd konštatoval, že aj pokiaľ ide o túto námietku je sťažnosť zjavne neopodstatnená. Z obsahu samotnej sťažnosti totiž vyplýva, že označené konania právoplatne skončili ešte pred tým, ako sa sťažovatelia obrátili na ústavný súd, pričom v konaní vedenom Krajským súdom v Nitre pod sp. zn. 11 S 64/02 okresný súd, proti ktorému sťažnosť smeruje (sťažovatelia ho označili za porušovateľa svojho práva a proti nemu smeruje taktiež petit sťažnosti), vôbec o právach sťažovateľov nerozhodoval.

Na základe uvedených dôvodov ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľov podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

3. Keďže sťažnosť bola v celom rozsahu odmietnutá, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími procesnými návrhmi sťažovateľov (žiadosťou o ustanovenie právneho zástupcu).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. marca 2007